Krimināllieta Nr. 11380031517

S P R I E D U

Latvijas Republikas vārdā

Talsos, 2019.gada 15.maijā
Kurzemes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Ainars Feldmanis,
ar sekretāri Sanitu Zaļo, tulci Lienu Maķi,
piedaloties prokurorei Márai Jansonei,
zvērinātai advokātei Sabīnei Krastiņai,

izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā

/pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma185.panta pirmās daļas un 175.panta trešās daļas.

A p r a k s t

[1] /pers. A/ tīši iznīcināja svešu mantu šādos apstākļos:

2017.gada 6.augustā ap plkst. 18.30 Dundagas novada Kolkas pagastā, stāvlaukumā pie skatu torņa "Priežu taka", nolūkā iekļūt automašīnā, lai izdarītu zādzību, tīši iznīcināja, izsitot ar akmeni /pers. B/ piederošās automašīnas "Mercedes Sprinter", ar valsts reģistrācijas numuru /numurs/, šofera puses sānu loga stiklu 85,12 EUR vērtībā, ar savu rīcību iznīcinot cietušajam piederošo mantu un nodarot mantisku kaitējumu kopumā par 85,12 EUR.

Tādējādi /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

[2] /pers. A/ izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību) no transportlīdzekļa šādos apstākļos:

2017.gada 6.augustā ap plkst. 18.30 Dundagas novada Kolkas pagastā, stāvlaukumā pie skatu torņa "Priežu taka", mantkārīgu motīvu vadīts, nolūkā izdarīt zādzību, ar akmeni izsitot /pers. B/ piederošās automašīnas "Mercedes Sprinter", ar valsts reģistrācijas numuru /numurs/, šofera puses sānu loga stiklu, iekļuva automašīnā un slepeni nozaga /pers. B/ piederošās mantas kopvērtībā par 140 EUR: melnas krāsas ādas maku "Neri karra" 30 EUR vērtībā ar naudu 90 EUR (4 gab. 20 EUR banknotes un 10 EUR dažādās monētās) un melnas krāsas mugursomu "Berghaus" 20 EUR vērtībā, un /pers. D/ piederošās mantas kopvērtībā par 290 EUR: dzeltenas krāsas ādas rokassomiņu 75 EUR vērtībā, tumši brūnas krāsas ādas imitācijas somiņu (maciņu) 5 EUR vērtībā, naudu 110 EUR, melnas krāsas matu ķemmi (suku) 1 EUR vērtībā, atslēgu komplektu ar 3 atslēgām un kastaņa piekariņu (breloku) 40 EUR vērtībā, apaļas formas spogulīti 7 EUR vērtībā, kosmētikas maku ar ziedu motīvu 5 EUR vērtībā, sejas tonika un pieniņa kosmētikas noņemšanai komplektu (katrs 100 ml) 5 EUR vērtībā, lūpu krāsu "Avon" 5 EUR vērtībā, lūpu krāsu "Credo" 3 EUR vērtībā, lūpu krāsu "Nivea" 3 EUR vērtībā, spoguli "Avon" 12 EUR vērtībā, sejas krēmu "Mixa" 7 EUR vērtībā, acu krēmu (masku – želeju ādai ap acīm) 8 EUR vērtībā, lūpu zīmuli sarkanā krāsā 4 EUR vērtībā, ar zādzību nodarot cietušajam /pers. B/ mantisko kaitējumu 140 EUR, cietušajai /pers. D/ mantisko kaitējumu 290 EUR, bet kopumā abiem cietušajam nodarot mantisko kaitējumu 430 EUR apmērā.

Tādējādi /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Cietušais/pers. B/ pieteica mantiskā kaitējuma kompensāciju 233 EUR, ko veido nozagto un sabojāto mantu vērtība, un morālā kaitējuma kompensāciju 50 EUR. Uz tiesas sēdi cietušais neieradās, iesniegumā tiesai norādījis, ka šīs kompensācijas uztur.

Cietusī/pers. D/ pieteica kompensāciju par mantisko zaudējumus 110 EUR apmērā, ko veido nozagto vērtība. Uz tiesas sēdi cietusī neieradās.

M o t ī v u

Apsūdzētais **/pers. A/** tiesā savu vainu atzina pilnīgi, cietušās /pers. D/ pieteikto kompensāciju atzina pilnīgi, cietušā /pers. B/ pieteikto kompensāciju neatzina.

Tiesa apsūdzētajam izskaidroja pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas būtību un procesuālās sekas, un viņš piekrita neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā. Prokurore un apsūdzētā aizstāve piekrita neizdarīt pierādījumu pārbaudi. Pēc lietas materiālu pārbaudes tiesai nav šaubu par /pers. A/ vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā un tiesa atzīst, ka apsūdzētā darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas un 185.panta pirmās daļas.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499.pantu tiesa nolēma neizdarīt pierādījumu pārbaudi par /pers. A/ celto apsūdzību un tiesas izmeklēšanā veikt pierādījumu pārbaudi tikai jautājumā par cietušā /pers. B/ pieteiktās kompensācijas apmēru.

Nosakot sodu apsūdzētajam tiesa ņem vērā Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi un 46.pantā noteiktos soda noteikšanas vispārīgos principus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo un ceturto daļu apsūdzētais ir izdarījis vienu smagu un vienu mazāk smagu noziegumu. No lietas materiāliem nepārprotami secināms, ka apsūdzētais pilnībā apzinājies, ka viņš prettiesiski iegūst un bojā svešu mantu nolūkā iedzīvoties uz cietušo rēķina. Līdz ar to noziedzīgie nodarījumi izdarīti ar tiešu nodomu un mantkārīgā nolūkā.

Vērtējot /pers. A/personību, tiesa ņem vērā to, ka viņš iepriekš krimināli sodīts 7 reizes, pēdējo reizi notiesāts 2018.gada 27.martā Rīgas rajona tiesā un 2018.gada 26.martā Rēzeknes tiesā, pēc abiem spriedumiem noteikts galīgais sods ar Vidzemes rajona tiesas 2018.gada 10.jūlija lēmumu. Pēdējā gada laikā nav saukts pie administratīvās atbildības, šobrīd izcieš brīvības atņemšanas sodu, ieslodzījuma vietā mācās 9.klasē. Neprecējies, apgādājamo personu nav.

Tiesas sēdē apsūdzētais nožēloja izdarīto, atvainojās cietušajiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu /pers. A/ atbildību mīkstinošs apstāklis ir savas vainas vaļsirdīga atzīšana un izdarītā nožēlošana. Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu atbildību pastiprinošs apstāklis ir noziedzīgo nodarījumu recidīvs.

Jaunu tīšu noziedzīgu nodarījumu izdarīšana nedzēstas sodāmības laikā par analoģiskiem noziedzīgiem nodarījumiem norāda uz apsūdzētā personības vispārēju pretsabiedrisku ievirzi. Kaut arī apsūdzētais, būdams nepilngadīgs sistemātiski ir izdarījis likumpārkāpumus, lietā nav nekādu ziņu par tādiem apstākļiem, kas ierobežotu viņa rīcības izvēli. Ņemot vērā noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas apstākļus, motīvus un sekas, tiesa uzskata, ka apsūdzētajam piemērojams tāds sods, kas reāli motivētu viņu kontrolēt savu uzvedību. Apsūdzētā rīcība kopumā norāda uz augstu varbūtību, ka viņš var izdarīt jaunus likumpārkāpumus. Tādēļ nav pamata noteikt nosacītu sodu.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka par Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētajam piemērojams brīvības atņemšanas sods, par Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētajam piemērojams alternatīvais sods – piespiedu darbs, jo noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī viņš bija nepilngadīgs un saskaņā ar Krimināllikuma 65.panta otro daļu personai, kas izdarījusi noziedzīgu nodarījumu pirms astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanas par kriminālpārkāpumiem un mazāk smagiem noziegumiem brīvības atņemšanas sods nav piemērojams.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā nodarījuma raksturu un motīvus, apsūdzētā atbildību mīkstinošo un atbildību pastiprinošo apstākli. Kaut arī apsūdzētais savu vainu atzina, tiesai nav pamata to vērtēt kā sadarbību Kriminālprocesa likuma 21.panta izpratnē. Šīs sadarbības jēga ir krimināltiesisko attiecību noregulēšanas sekmēšana un apsūdzētā attieksme pret procesa norisi kopumā norāda uz pretējo.

Apsūdzētā rīcība – svešas mantas prettiesiska iegūšana, izmantojot jebkuru tam labvēlīgu situāciju – pati par sevi ir sabiedriski bīstama, tomēr, ņemot vērā apsūdzētā vecumu, viņa ilgstoša izolēšana no sabiedrības būtu nesamērīgi bargs sods.

Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā brīvības atņemšanas sods par zādzību apmērā, kas nepārsniedz piekto daļu no maksimālā soda un piespiedu darbs par mantas bojāšanu apmērā, kas ir mazāks par pusi no maksimālā soda, ir taisnīgs un samērīgs.

Tā kā lietā nav ziņu par apsūdzētajam piederošiem īpašumiem vai vērtīgu mantu, Krimināllikuma 175.panta trešās daļas sankcijā paredzētais papildsods – mantas konfiskācija – nav piemērojams.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu sods pēc noziedzīgo nodarījumu kopības izskatāmajā lietā nosakāms tos pilnīgi saskaitot.

Ņemot vērā to, ka noziedzīgos nodarījumus izskatāmajā lietā apsūdzētais izdarījis pirms Vidzemes rajona tiesas 2018.gada 10.jūlija lēmuma, ar kuru noteikts galīgais sods pēc Rēzeknes tiesas 2018.gada 26.marta spriedumu un Rīgas rajona tiesas 2018.gada 27.marta sprieduma, taisīšanas, galīgais sods nosakāms piemērojot Krimināllikuma 50.panta piektās daļas nosacījumus, sodus daļēji saskaitot.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu soda izciešanas termiņā ieskaitāms apcietinājumā pavadītais laiks un izciestā soda daļa pēc Vidzemes rajona tiesas 2018.gada 10.jūlija lēmuma no 2017.gada 3.aprīļa līdz 2017.gada 4.aprīlim. 2016.gada 21.jūlija līdz 2016.gada 23.septembrim, no 2017.gada 23.janvāra līdz 2017.gada 25.janvārim (divas dienas), no 2017.gada 4.novembra līdz 2018.gada 8.janvārim, kā arī izciestā soda daļa 6 (seši) mēneši un 16 (sešpadsmit) dienas – pēc Rēzeknes tiesas 2016.gada 26.aprīļa un 2017.gada 3.februāra lēmuma un izciestā soda daļu pēc Rēzeknes tiesas 2018.gada 9.janvāra sprieduma no 2018.gada 9.janvāra līdz 2018.gada 25.martam, t.i., 2 (divus) mēnešus un 17 (septiņpadsmit) dienas, no 2018.gada 26.marta līdz 2019.gada 3.aprīlim.

Tiesa atzīst, ka cietušo pieteiktās **kompensācijas** ir pamatotas un apmierināmas pilnīgi.

Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu ir radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu. Šī panta otrajā daļā ir noteikts, ka kompensācija ir krimināltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā brīvprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamats. No šī likuma 352.panta pirmās daļas 1.punkta izriet, ka kompensācijas par apmēru tiesa nosaka izvērtējot cietušā pieteikumu un ņemot vērā radīto mantisko zaudējumu apmēru.

Kriminālprocesa likuma 352.panta ceturtajā daļā ir noteikts, ka kaitējuma nodarītājs var labprātīgi piekrist cietušā noteiktajam kompensācijas apmēram, vai viņi var to noteikt, savstarpēji vienojoties. Arī Civilprocesa likuma 193.panta piektajā daļā ir noteikts, ka, ja atbildētājs pilnībā atzinis prasību, sprieduma motīvu daļā iekļauj tikai norādi uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tiesa vadījusies.

Tā kā apsūdzētā vaina ir pierādīta un viņš pilnīgi ir atzinis /pers. D/ pieteikto mantisko kompensāciju **110 EUR** apmērā, atbilstoši iepriekš minēto normu noteikumiem, tiesai nav pamata apšaubīt šīs summas pamatotību un tā ir piedzenama no apsūdzētā par labu cietušajai /pers. D/.

Vērtējot cietušā /pers. B/ pieteikto kompensāciju par mantisko zaudējumu **233 EUR** apmērā, tiesa ņem vērā sekojošo.

Cietušā liecības (lietas 8.-9., 33., 35.lp.), paraksti par izņemto priekšmetu atdošanu īpašniekam (lietas 32., 34.lp.) apstiprina, ka cietušais ir atguvis visas nozagtās mantas, izņemot naudu 90 EUR. Lietā esošā kvīts un čeks (lietas 36.lp.) apstiprina, ka automašīnas stikla remonta izmaksas ir 143 EUR. Ar lietas materiāliem kopumā ir pierādīts, ka minētie zaudējumi ir tiešā cēloniskā sakarā ar /pers. A/ darbībām un apsūdzētais tiesas sēdē nenorādīja nevienu apstākli, kas liktu apšaubīt šo summu pamatotību. Līdz ar to kompensācija minētajā apmērā ir piedzenama no apsūdzētā par labu cietušajam. /pers. B/.

Vērtējot cietušā /pers. B/ kompensāciju par morālo aizskārumu, tiesa ņem vērā, ka jebkurš tīšs noziedzīgs nodarījums rada cietušajam negatīvus morālus pārdzīvojumus un par to viņam pienākas gandarījums. Stāvlaukumā atstāta transportlīdzekļa loga izsišana un tajā esošo mantu zādzība laikā, kamēr cietušais bija devies apskatīt dabas objektu, nepārprotami sabojāja cietušā plānoto atpūtu, radot negatīvas emocijas un pārdzīvojumus. Ievērojot minēto tiesa atzīst, ka šajā gadījumā kompensācija par morālo aizskārumu **50 EUR** ir taisnīga un samērīga un tā ir piedzenama no apsūdzētā par labu cietušajam.

Pie apsūdzētā /pers. A/ nopratināšanas pirmstiesas procesā piedalījās tulks Žanna Treimane. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.pantu procesuālie izdevumi par tulka piedalīšanos 60,26 EUR piedzenami no apsūdzētā.

/pers. A/ juridisko palīdzību tiesā sniedza zvērināta advokāte Sabīne Krastiņa. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu un 368.panta pirmo daļu procesuālie izdevumi par advokātes sniegto juridisko palīdzību ir piedzenami no apsūdzētā par labu valstij.

Lietiskie pierādījumi – 3 nomazgājumi, 2 siekalu paraugi, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem – pēc sprieduma stāšanās likumīgā iznīcināmi.

R e z o l u t ī

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 527., 528., 529., 530.pantu, tiesa

n o s p r i e d

[1] /pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar piespiedu darbu uz 100 (simts) stundām.

[2] /pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu, bez mantas konfiskācijas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības sodus pilnīgi saskaitot, sodu /pers. A/ noteikt brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu, piespiedu darbu uz 100 (simts) stundām, bez mantas konfiskācijas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu pēc spriedumu kopības sodam daļēji pieskaitīt ar Vidzemes rajona tiesas 2018.gada 10.jūlija lēmumu noteikto sodu, un **galīgo sodu /pers. A/ noteikt brīvības atņemšanu uz 3 (trīs) gadiem, piespiedu darbu uz 420 (četrsimt divdesmit) stundām, bez mantas konfiskācijas.**

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta $2.^1$daļu piespiedu darbu izpildīt patstāvīgi pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu soda izciešanas termiņā ieskaitīt aizturēšanas un apcietinājuma laiku un izciestā soda daļu pēc Vidzemes rajona tiesas 2018.gada 10.jūlija lēmuma:

- aizturēšanas un apcietinājuma laiku no 2017.gada 3.aprīļa līdz 2017.gada 4.aprīlim, no 2016.gada 21.jūlija līdz 2016.gada 23.septembrim, no 2017.gada 23.janvāra līdz 2017.gada 25.janvārim (divas dienas), no 2017.gada 4.novembra līdz 2018.gada 8.janvārim,
- izciestā soda daļu pēc Rēzeknes tiesas 2016.gada 26.aprīļa un 2017.gada 3.februāra lēmumiem – 6 (sešus) mēnešus un 16 (sešpadsmit) dienas, izciestā soda daļu pēc Rēzeknes tiesas 2018.gada 9.janvāra sprieduma no 2018.gada 9.janvāra līdz 2018.gada 25.martam – 2 (divus) mēnešus un 17 (septiņpadsmit) dienas, kā arī izciestā soda daļu no 2018.gada 26.marta līdz 2019.gada 15.maijam.

/pers. A/ piemērot drošības līdzekli – apcietinājumu. Apcietinājumu piemērot līdz brīdim, kad spriedums stāsies likumīgā spēkā, pēc sprieduma stāšanās spēkā apcietinājumu atcelt.

Brīvības atņemšanas sodu skaitīt no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, kompensāciju par mantisko zaudējumu **233 EUR** (divsimt trīsdesmit trīs *euro*).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, kompensāciju par morālo aizskārumu **50 EUR** (piecdesmit *euro*).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. D/, personas kods /personas kods/, kompensāciju par mantisko zaudējumu **110 EUR** (simt desmit *euro*).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā procesuālos izdevumus par tulka piedalīšanos pirmstiesas procesā pie izmeklēšanas darbībām **60,26 EUR** (sešdesmit *euro,* 26 centus).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā procesuālos izdevumus par zvērinātas advokātes Sabīnes Krastiņas sniegto juridisko palīdzību **160 EUR** (simts sešdesmit *euro*). Noteikt termiņu procesuālo izdevumu labprātīgai samaksai 30 (trīsdesmit) dienas no spriedums spēkā stāšanās dienas. Procesuālie izdevumi iemaksājami Valsts kasē, reģ. Nr. 90000050138, kontā Nr. LV68TREL1060001239300, BIC kods: TRELLV22, maksājuma uzdevumā norādot datus lietas identificēšanai.

Lietiskos pierādījumus – 3 nomazgājumus, 2 siekalu paraugus, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem – pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā iznīcināt.

Pilna sprieduma pieejamības datums: 2019.gada 29.maijs.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai 10 (desmit) dienu laikā, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnesis (personiskais paraksts) A.Feldmanis